

**Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра
ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Білоцерківський технологічно-економічний коледж
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Компаніївський коледж ветеринарної медицини
Золотоніський коледж ветеринарної медицини
Олександрійський коледж
Бобринецький коледж ім. В. Порика
Тулчинський коледж ветеринарної медицини
Маслівський аграрний коледж ім. П.Х. Гаркавого**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції**

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні технології в агрономії, агрохімії та екології.
Землеустрій та кадастри в сучасних умовах:
проблеми та вирішення**

31 жовтня 2019 року

**Біла Церква
2019**

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Іщенко Т.Д., канд. пед. наук, директор ДУ "НМЦ вищої та фахової передвищої освіти".

Ровни П., професор, Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра.

Хахула В.С., канд. с.-г. наук, доцент, декан агробіотехнологічного факультету.

Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ агробіотехнологічного факультету.

Вовкотруб Н.В., канд. вет. наук, доцент, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент, завідувача відділу аспірантури та докторантури.

Царенко Т.М., канд. вет. наук, доцент, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ університету.

«Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту». Інноваційні технології в агрономії, агрохімії та екології. Землеустрій та кадастри у сучасних умовах: проблеми та вирішення: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 31 жовтня 2019 року. Біла Церква, 2019. 71 с.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/>

УДК: 635.652:631.847.211

ШКАТУЛА Ю.М., канд. с.-г. наук
Вінницький національний аграрний університет

ВПЛИВ ГЕРБІЦИДІВ ТА СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ В ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КВАСОЛІ

Кущовий сорт кvasолі звичайної Славія характеризується стійкістю до посух та хвороб, здатний давати гарний врожай насіння. Для зменшення кількості бур'янів та підвищенні урожайності кvasолі пропонується перед посівом насіння кvasолі обробляти стимулятором росту Емістим в нормі витрати 0,25 мл/т. Після посіву кvasолі вносити бакову суміш ґрунтових гербіцидів Стомп, 33 % к.е. в нормі витрати 2 л/га + Комманд, 48 % к.е., в нормі витрати 0,1 л/га, що дозволить зменшити рівень забур'яненості на 93 % і отримати врожайність насіння кvasолі на рівні 2,03 т/га, а рівень рентабельності буде складати 249 %.

Ключові слова: кvasоля, насіння, стимулятори росту, гербіциди, урожай.

Подолати існуючий дефіцит високоякісного білка для харчових і кормових потреб можливо лише за рахунок збільшення виробництва їх товарного насіння. При цьому розширення їх посівів дає змогу підвищити родючість ґрунтів і загальну культуру землеробства, зміцнити економіку і

підвищити рівень життя людей. Позитивні якості цих культур сприяють постійному росту посівних площ і валових зборів, поступаючись за цими показниками лише зерновим.

На сьогоднішній день зернобобовими засівають близько 200 млн га, а їх валовий збір перевищує 390 млн [6]. До цієї групи ми відносимо і квасоллю звичайну, яка за біологічними особливостями є типовою зернобобовою культурою.

Квасоля звичайна (*Phaseolus vulgaris* L.) – найцінніша із зернобобових продовольчих культур. Розрізняють кущову, напіввитку та витку форми квасолі звичайної. У виробництві переважають кущові форми, а виткі вирощують як овочеві культури.

Квасоля – цінна високобілкова культура, яку широко використовують у народному господарстві, зокрема для продовольчого використання. Залежно від умов вирощування вміст білка змінюється від 20,8 до 33,6 % [1].

Квасоля є однією із зернобобових культур світового землеробства. Найбільші посівні площі квасолі розміщені в Африці – 7694,5 тис. га, Бразилії – 2831,0, у Мексиці – 1754,8 тис. га. У Європі – 260,1 тис. га. [2, 3]. Площі посіву цієї культури в Україні незначні (близько 20 тис. га), що складає в середньому близько 5,4 % у структурі зернобобових культур, при цьому, середня врожайність її становить 1,6 т/га. Основною причиною незначних площ посіву цієї культури в Україні є досить низька врожайність зерна у виробничих умовах, через відсутність високопродуктивних технологічних сортів [4].

На світовому ринку ціни на насіння квасолі стабільно високі і користується попитом. Проте потреби навіть на внутрішньому ринку України залишаються не вирішеними [5].

В останні роки існує нагальна потреба у розробці хімічних заходів технології вирощування квасолі, які спрямовані на підвищення урожайності культури з високими якісними показниками, що дасть змогу збільшити посівні площі під нею.

Аналіз результатів досліджень показав, що чисельність бур'янів на контролі на період збирання квасолі становила у середньому 101 шт/м². На ділянках з гербіцидами цей показник був у межах 7-21 шт/м².

Застосування гербіциду Стомп, 33 % к.е. в нормі витрати 4,0 л/га показало, що він ефективно знищував, як однорічні злакові так і дводольні бур'яни. Гербіцид вибіркової дії, який поглинає паростки і коріння пророслого насіння бур'янів. Поглинання гербіциду відбувається у фазу проростання бур'янів, що викликає їх загибель ще до появи сходів. Тривалість захисної дії 35-45 днів залежно від погодних умов. Даний препарат забезпечував зниження забур'яненості в порівнянні з контрольним варіантом на період збирання квасолі до 79 %.

Ефективний контроль бур'янів забезпечувало досходове внесення бакової суміші гербіцидів Стомп, 33 % к.е., 2 л/га + Комманд, 48 % к.е., 0,1 л/га, яке забезпечувало загибель 90% бур'янів. Найефективніший контроль бур'янів був відмічений на ділянках де крім бакової суміші гербіцидів Стомп, 33 % к.е., 2 л/га + Комманд, 48 % к.е., 0,1л/га, перед посівом квасолі її насіння оброблялось стимулятором росту Емістим в нормі витрати 0,25 мл/га. На даних ділянках кількість бур'янів була в кількості 7 шт/м², з них 4 бур'яни злакові а 3 дводольні. Загалом, рівень забур'яненості в порівнянні з контрольними ділянками зменшився на 93 %.

В 2018 році врожайність квасолі була меншою, ніж в 2017 році, це залежало від погодних умов. Так, на контрольних ділянках в середньому за два роки досліджень врожайність насіння квасолі була на рівні 0,60 т/га, відповідно в 2017 році урожайність насіння квасолі була вищою на 0,07 т/га вищою ніж в 2018 році. Найвища урожайність насіння квасолі 2,03 т/га в середньому за два роки відмічена на ділянках де вносились до сходів квасолі композиція ґрунтових гербіцидів Стомп, 33 % к.е., 2 л/га + Комманд, 48 % к.е., 0,1л/га, а насіння квасолі перед посівом оброблялось стимулятором росту Емістим С в нормі витрати 0,25 мл/т.

Отже, сумісне внесення ґрунтових гербіцидів Стомп, 33 % к.е., 2 л/га + Комманд, 48 % к.е., 0,1л/га, та обробка насіння квасолі стимулятором росту Емістим в нормі витрати 0,25 мл/т впливає позитивно на рослини квасолі та суттєво зменшує забур'яненість посівів в результаті чого збільшується урожайність та якість зерна квасолі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Голодна А. В., Камінський В. Ф., Шляхтуров Д. С. Система удобрення квасолі в умовах Північного Лісостепу. Зб. наук. пр. Ін-ту землеробства Україн. акад. аграр. наук. К.: ЕКМО. 2003. Вип. 3. С. 54–58.
2. Голодна А. В., Дупляк О. Т., Черниш О. О. Сортова реакція квасолі на строки сівби та інокуляцію насіння. Землеробство України в ХХІ столітті: матеріали Всеукраїн. наук.-практ. конф. К. Чабани. 2000. С. 13–14.
3. Голодна А. В., Дупляк А. В., Шляхтуров Д. С. Способи та норми висіву квасолі в Північному Лісостепу. Зб. наук. пр. Ін-ту землеробства Україн. акад. аграр. наук. К.: ЕКМО. 2004. Вип. 2–3. С. 61–67.
4. Глявин А. В. Характеристика гібридів квасолі F1. Корми і кормовиробництво. Вип. 68. 2011. С. 12–17.
5. Полянська Л., Чалий О., Гуторова О. Квасоля в сучасних умовах господарювання. Пропозиція. 2001. №10. С. 44–45.
6. Січка В. І. Сучасний стан і перспективи вирощування зернобобових культур на нашій планеті. «2016: Зернобобові культури та соя для сталого розвитку аграрного виробництва України». Матеріали міжнародної наукової конференції. 11-12 серпня 2016 р. Вінниця: Діло. 2016. С. 14–15.

ЗМІСТ

Правдива Л.А., Ганженко О.М. Ефективність вирощування сорго цукрового як сировини для використання в харчовій та енергетичній промисловості.....	3
Горновська С.В. Необхідність застосування трихограми для захисту сільськогосподарських культур в Україні.....	5
Грабовський М.Б., Городецький О.С., Козак Л.А. Формування продуктивності кукурудзи на силос залежно від фону мінерального живлення.....	7
Грабовський М.Б., Німенко С.С. Перспективи вирощування сої за органічного виробництва.....	8
Остренко М.В., Панченко Т.В., Федорук Ю.В. Урожайність та її структура базової категорії насіння картоплі.....	10
Панченко Т.В., Панченко М.Т. Вміст легкогідролізованого азоту в ґрунті після збирання попередників пшениці озимої в Центральному Лісостепу України.....	12
Карпук Л.М., Козак Л.А., Єзерковська Л.В., Караульна В.М., Павліченко А.А. Вплив рідких органічних добрив на врожайність гречки за органічного землеробства.....	14
Сабадин В.Я. Вихідний матеріал для селекції ячменю ярого.....	15
Лозінський М.В., Устинова Г.Л. Особливості формування довжини колоса головного стебла сортами різних груп стиглості пшениці (<i>T. aestivum</i>) озимої.....	16
Сінельник О.О. Довжина колеоптилю у сортів пшениці м'якої озимої різних за висотою рослин.....	18
Сич З.Д., Кубрак С.М. Вирощування часнику озимого на сітках.....	19
Глеваський В.І., Куянов В.В. Умови реалізації потенціалу продуктивності гібридів цукрових буряків.....	21
Комарова Н.В., Зінченко Д.І. Екологічні та економічні проблеми від нелегального видобутку бурштину «Золота лихоманка північних регіонів України».....	23
Камінецька О.В., Курдибан А.Л. Проблематика вирішення питань у проектах землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін.....	25
Прядка Т.М., Чаленко О.Р. Земельний менеджмент як основа управління територіями ..	27
Лозінська Т.П., Федорук Ю.В. Моніторинг хвороб листя пшениці ярої в умовах біостанціону Білоцерківського НАУ.....	29
Примак І.Д., Панченко О.Б., Панченко І.А. Вплив систем удобрення сівозміни на продуктивність гірчиці білої на зелене добриво.....	31
Пикало С.В., Юрченко Т.В., Харченко М.В. Оцінка посухостійкості сортів пшениці м'якої озимої на осмотичних розчинах з манітом.....	32
Макуха О.В. Вплив ширини міжряддя на біометричні показники сортів фенхеля звичайного при вирощуванні в умовах Півдня України.....	34
Трояновська О.М., Кожевнікова В.Л., Свірчевська О.О. Еколого-агрохімічна оцінка ґрунтів Ярмолинецького району.....	37
Безвіконний П.В., М'ялковський Р.О., Тарасюк В.А. Вплив строків сівби буряка столового на формування листового апарату в умовах Правобережного Лісостепу України.....	38

Ясінецька І.А., Кушнірук Т.М., Додуріч В.В. Система використання та організації охорони земель історико-культурного призначення.....	40
Любич В.В. Формування врожаю різних сортів тритикале ярого за різних доз і строків внесення азотних добрив.....	42
Бахмат М.І., Сендецький І.В. Формування врожайності ріпаку озимого залежно від застосування регуляторів росту і норм висіву.....	44
Панчук В.І. Інновації обробітку ґрунту	45
Забарна Т.А. Формування ботанічного складу агрофітоценозу багаторічних бобових трав першого року життя.....	48
Шкатула Ю.М. Вплив гербіцидів та стимуляторів росту в технології вирощування квасолі.....	49
Поліщук І.С. Продуктивність сортів картоплі залежно від технологічних прийомів вирощування в умовах Лісостепу Правобережного.....	51
Поліщук М.І. Продуктивність сортів сої залежно від впливу сорту, способів сівби та десикації в умовах Лісостепу Правобережного.....	53

Гриник С.І. Продуктивність агроценозу пшениці ярої залежно від способу основного обробітку і системи удобрення в умовах Передкарпаття.	5
Барський Д.О. Особливості формування врожайності ячменю ярого залежно від норм живлення.....	4
Броннікова Л.Ф. Вплив системи удобрення на зміну кислотності темно-сірих лісових ґрунтів	4
Вотик В.О. Зернобобові рослини в системі сталого розвитку сільськогосподарських земель	4
Пелех Л.В. Вплив системи основного обробітку ґрунту на забур'яненість агрофітоценозу ячменю ярого	6
Гамалій І.П., Онучин Ф.В. Кадастрове агроландшафтне районування України: вимоги та зміст	6
Недашківська Т.М., Желізний С.В. Формування ринку земель в Україні.....	65
Недашківська Т.М., Маркович К.С. Експертна грошова оцінка земельної ділянки.....	66
Недашківська Т.М., Пустільник О.О. Оцінка функціонування режимоутворювальних об'єктів у сільськогосподарському землекористуванні	

